

บทบรรณาธิการ

คำถาม หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด จะร้องสอดเข้ามาในชั้นบังคับคดีในคดีที่
ห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นจำเลย ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๑๑๐/๒๕๕๕ คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลย
ชำระเงินตามสัญญากู้ยืมเงิน ต่อมาโจทก์และจำเลยตกลงกันได้ จึงทำสัญญาประนีประนอมยอม
ความและศาลชั้นต้นพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น
แล้ว ต่อมาจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี

ผู้ร้องทั้งหกยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งหกและนายต่อพงษ์เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเลย
โดยนายต่อพงษ์เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ นายต่อพงษ์ได้สมรู้ร่วมคิดกับโจทก์ ซึ่งเป็นป่าของนายต่อ
พงษ์ทำสัญญากู้ยืมเงินตามฟ้องซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงมิได้มีการกู้ยืมเงินแต่ประการใด โจทก์
และนายต่อพงษ์ได้สมรู้ร่วมคิดกันแสดงเจตนาหลงเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความและให้
ศาลมีคำพิพากษาตามยอม สัญญาประนีประนอมยอมความนั้นจึงตกเป็นโมฆะตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ต่อมาโจทก์ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึด
ทรัพย์หลายรายการของจำเลย ผู้ร้องทั้งหกได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาประนี
ประนอมยอมความและหมายบังคับคดีซึ่งออกโดยผิดหลงดังกล่าวด้วย

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...เห็นว่า ผู้ร้องทั้งหกเป็นเพียงหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดของจำเลย
เท่านั้น ความรับผิดของผู้ร้องทั้งหกจึงจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับจะลงหุ้นในห้างหุ้นส่วน
จำกัดของจำเลย เมื่อศาลมีคำพิพากษาตามยอมให้จำเลยชดใช้เงินตามสัญญาประนีประนอมยอม
ความ คำพิพากษาดังกล่าวย่อมกระทบแต่เฉพาะทรัพย์สินและกิจการของจำเลย หากจะต้องมีการ
บังคับคดีก็เป็นเพียงจำเลยเท่านั้นที่จะต้องถูกบังคับคดี ผู้ร้องทั้งหกในฐานะหุ้นส่วนจำกัดความรั
บผิดหาต้องถูกบังคับคดีด้วยไม่ ผู้ร้องทั้งหกจึงไม่ได้รับผลกระทบอันที่จะต้องได้รับความคุ้มครองหรือ
บังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ จึงไม่มีสิทธิที่จะร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความด้วยการร้องสอดตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๗ (๑) ที่จะขอให้เพิกถอนสัญญาประนีประนอม
ยอมความและหมายบังคับคดีที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายในคดีนี้ได้ หากการกระทำของจำเลย
กระทบถึงสิทธิของผู้ร้องทั้งหก ผู้ร้องทั้งหกก็ชอบที่จะต้องนำคดีไปฟ้องเป็นอีกคดีหนึ่งต่างหาก
ผู้ร้องทั้งหกจะขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาประนีประนอมยอมความและหมายบังคับคดีซึ่งได้ดำเนิน
มาโดยชอบด้วยกฎหมายหาได้ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยก
คำร้องของผู้ร้องทั้งหกโดยไม่ต้องไต่สวนก่อนชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องทั้งหกฟังไม่ขึ้น"

คำถาม ผู้รับโอนสิทธิและหน้าที่ในหนี้ตามคำพิพากษามาจากคู่ความซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดี
จะเข้าสวมสิทธิแทนคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๔๐๑/๒๕๕๕ คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน พร้อมดอกเบี้ยอัตรานับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ต่อมาจำเลยทั้งสองไม่ยอมชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว โจทก์ขอให้บังคับคดี ศาลออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องได้รับโอนสิทธิเรียกร้องตามสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องในคดีนี้ โดยผู้ร้องมีหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองทราบแล้ว ขอให้มีการสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ ฯลฯ

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...เห็นว่า บุคคลที่มีสิทธิบังคับคดีตามคำพิพากษาจะต้องเป็นคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ เมื่อผู้ร้องเป็นเพียงบุคคลภายนอกที่อ้างว่าได้รับโอนสิทธิและหน้าที่ในหนี้ตามคำพิพากษาจากโจทก์ที่มีอยู่แก่จำเลยทั้งสอง ไม่ใช่คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีตามคำพิพากษาจึงไม่อาจร้องขอให้บังคับคดีได้ นอกจากนี้การที่จะเข้าสวมสิทธิแทนคู่ความหรือบุคคลที่เป็นฝ่ายชนะคดีนั้นต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายให้เข้าสวมสิทธิแทนได้ เช่น พระราชกำหนดปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์สินในคดีล้มละลายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ เป็นต้น เมื่อผู้ร้องไม่ใช่บุคคลตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวที่ให้เข้าสวมสิทธิแทนโจทก์ ผู้ร้องจึงไม่อาจเข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เพื่อดำเนินการบังคับคดีแก่จำเลยทั้งสองในคดีนี้ได้

คำถาม พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถานได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๒๒/๒๕๕๕ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๓ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด" แสดงว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถานไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าข่ายยกเว้นของกฎหมายดังกล่าว ปรากฏว่าจุดที่จำเลยนั่งโทรศัพท์อยู่ริมถนนเป็นบริเวณหน้าสนามเด็กเล่นอยู่บนถนนสุทธาวาส ส่วนซอยโรงदानอยู่ริมคลองวัดไฉ่หรือคลองชลประทาน แสดงว่าบริเวณที่เกิดเหตุอยู่บนถนนสุทธาวาส ไม่ได้อยู่หลังซอยโรงदानตามที่สืบตำรวจโท ก. และสืบตำรวจตรี พ. อ้างว่ามีอาชญากรรมเกิดขึ้นประจำแต่อย่างใด และทางพิจารณาก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีท่าทางพิรุธนอกจากจำเลยนั่งโทรศัพท์อยู่ริมถนนสุทธาวาสเท่านั้น การที่สืบตำรวจโท ก. และสืบตำรวจตรี พ. อ้างว่าเกิดความสงสัยในตัวจำเลยจึงขอตรวจค้นโดยไม่มีเหตุผลสนับสนุนว่าเพราะเหตุใดจึงเกิดความสงสัยในตัวจำเลย จึงเป็นข้อสงสัยที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกเพียงอย่างเดียว

ถือไม่ได้ว่ามีเหตุอันสมควรสงสัยตามกฎหมายดังกล่าวที่จะทำการตรวจค้นได้ การตรวจค้นตัว
จำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยซึ่งถูกกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงมีสิทธิโต้แย้งและ
ตอบโต้เพื่อป้องกันสิทธิของตน ตลอดจนเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งใด ๆ อันสืบเนื่องจากการ
ปฏิบัติที่ไม่ชอบดังกล่าวได้ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง

คำถาม ถ้อยคำตามบันทึกการจับกุมที่ว่า มีการตรวจค้นพบธนบัตรที่ใช้ล่อซื้อและ
จำเลยรับว่าเป็นธนบัตรที่ตนได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจริง กับคำเบิกความของร้อย
ตำรวจเอก อ. และดาบตำรวจ ท. ที่ยืนยันว่า จำเลยรับว่าต้นกัญชาตนเป็นผู้ปลูกจะรับฟังเป็น
พยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดจำเลยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๕๙๗๕/๒๕๕๕ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...มีปัญหาข้อกฎหมายต้อง
วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ หยิบยกถ้อยคำตามบันทึก
การจับกุมที่ว่ามีการตรวจค้นพบธนบัตรที่ใช้ล่อซื้อกับจำเลยรับว่าเป็นธนบัตรที่ตนได้มาจากการ
จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจริง และคำเบิกความของร้อยตำรวจเอกอนุรักษ์และดาบตำรวจทวิศักดิ์ที่
เบิกความยืนยันว่า จำเลยรับว่าต้นกัญชาดังกล่าวตนเป็นผู้ปลูกขึ้นวินิจฉัยรับฟังเป็นพยานหลักฐาน
ลงโทษจำเลยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔ วรรคท้าย หรือไม่

เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๘๔ วรรคท้าย ที่บัญญัติว่า "ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ถูกจับให้ไว้ต่อ
เจ้าพนักงานผู้จับ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในชั้นจับกุมหรือรับมอบตัวผู้ถูกจับ ถ้า
ถ้อยคำนั้นเป็นคำรับสารภาพของผู้ถูกจับว่าตนได้กระทำความผิด ห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน
แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่นจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการ
แจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง แก่ผู้ถูกจับ แล้วแต่กรณี" มีความหมายว่า
ห้ามมิให้นำคำรับสารภาพในชั้นจับกุมของผู้ถูกจับมารับฟังเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่น
จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการแจ้งสิทธิตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๘๓ วรรคสอง แก่
ผู้ถูกจับแล้ว ถ้อยคำตามบันทึกการจับกุมที่ว่า มีการตรวจค้นพบธนบัตรที่ใช้ล่อซื้อ และจำเลยรับว่า
เป็นธนบัตรที่ตนได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจริง กับคำเบิกความของร้อยตำรวจเอก
อนุรักษ์และดาบตำรวจทวิศักดิ์ที่ยืนยันว่า จำเลยรับว่าต้นกัญชาตนเป็นผู้ปลูกดังที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕
หยิบยกขึ้นวินิจฉัยนั้น เป็นเพียงถ้อยคำอื่นที่จำเลยให้ไว้แก่เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมมิใช่
คำรับสารภาพในชั้นจับกุมของจำเลย เมื่อปรากฏตามบันทึกการจับกุมว่าเจ้าพนักงานตำรวจ
ผู้จับกุมแจ้งสิทธิแก่จำเลยครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๓
วรรคสอง แล้ว การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ นำถ้อยคำอื่นของจำเลยมารับฟังเป็นพยานหลักฐาน
ในการพิสูจน์ความผิดจำเลยฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย
เมทแอมเฟตามีน กับฐานผลิตกัญชาจึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๘๔ วรรคท้าย แล้ว

คำถาม ศาลในคดีอาญาพิพากษาว่า พยานหลักฐานของโจทก์เท่าที่นำสืบมา ยังมีความสงสัยตามสมควรว่า จำเลยกระทำความผิดหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย ดังนี้ ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๔๙/๒๕๕๕ คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง จำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๗๙๓/๒๕๔๙ ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาว่า พยานหลักฐานของโจทก์เท่าที่นำสืบมา ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย เป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นแห่งคดีไว้แน่นอนแล้วว่า โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมาสืบให้ศาลเป็นโดยชัดแจ้งว่าจำเลยกระทำความผิด ดังนั้น ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๗ จะบัญญัติว่า คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดหรือไม่ ก็ไม่ได้หมายความว่าจำเลยจะรับฟังข้อเท็จจริงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงในคำพิพากษาส่วนอาญาได้ **ในคดีแพ่งจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่าจำเลยไม่ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์**

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๑๔๗๓/๒๕๕๕ คดีอาญาที่จำเลยถูกฟ้องข้อหาข่มขืน ศาลวินิจฉัยว่าพยานหลักฐานของโจทก์ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยรับเงินส่วนที่ขาดจากพนักงานชายมาแล้ว ไม่ส่งให้ผู้เสียหาย แต่เป็นกรณีที่พนักงานชายยังไม่ส่งเงินส่วนที่ขาดส่งให้แก่จำเลย จำเลยจึงไม่ได้ข่มขืน พิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุดแล้ว แม้คดีดังกล่าวศาลชั้นต้นจะยกฟ้องโดยยก**ประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย** แต่ผลในทางคดีต้องฟังว่า จำเลยไม่ได้ข่มขืนเงินดังกล่าว เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ คดีนี้ซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญาดังกล่าวให้รับผิดชอบแพ่งโดยอ้างเหตุเช่นเดียวกับคดีอาญาว่าจำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนจำหน่ายของโจทก์จำเลยที่ ๑ รับเงินค่าสินค้าจากพนักงานชายแล้วส่งมอบให้แก่โจทก์ไม่ครบถ้วนโดยคำฟ้องของโจทก์ในคดีแพ่งขอให้บังคับจำเลยทั้งสองรับผิดชอบในจำนวนเงินที่จำเลยที่ ๑ รับมาจากพนักงานชายแล้วไม่ส่งมอบให้แก่โจทก์จำนวน ๑๕๐,๕๕๙ บาท เป็นเงินจำนวนเดียวกันกับค่าชดเชยฟ้องคดีอาญาเพื่อขอให้จำเลยคืนหรือชดใช้เงินแก่ผู้เสียหาย จึงเป็นการฟ้องอาศัยเหตุเดียวกันกับคดีอาญา ถือเป็นคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา เมื่อคดีส่วนอาญาศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยยังไม่ได้รับเงินจำนวนดังกล่าวจากพนักงานชายของโจทก์ การพิพากษาคดีส่วนแพ่งจึงต้องถือข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาดังกล่าวตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ โดยฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ยังไม่ได้รับเงินค่าสินค้าส่วนที่ขาดส่งสินค้าส่วนที่ขาดส่งจากพนักงานชายของโจทก์ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ และจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้าประกันก็ไม่ต้องรับผิดชอบด้วยเช่นกัน

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ